

ЦЪРКОВЕНЪ ВЪСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

БЕЗПЛАТНО ПРКИ: „Духовна култура“, списание за религия, изкуство и наука, и „Книжици за деца“.

АБОНАМЕНТЪ: I За Б. (абон. на 12 месеца) — 120 лева (платими на 6 месеца); II За чужбина (абон. на 12 месеца) — 350 лева (за чужбина 3 турски лири, а за Америка 2 долари). Всичко, което се отнася до „Църковенъ Вестникъ“ и притурките, да се

адресира до Редакцията (Синодална Палата); непомѣстени ръкописи за седмичното издание не се повръщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Администрацията. Обявления, само предплатени, се печататъ на последните страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подписъ и за всѣка останала дума по 2 лева. Официалните обявления на църковните учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенциите; последните получаватъ 30% отстъпка.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Десетъ години Богословски факултетъ. — Протопрезв. Д-ръ Стеф. Цанковъ.
2. Погрѣшни методи на църк.-просв. дейность. — Г. Ст. Пашевъ.
3. Поука отъ чужбина. — Дяконъ Г. Ибришимовъ.
4. Четиринадесетъ дни изъ Пирина, Родопитѣ и Бѣласица (II). — Б. п. Стоименовъ.
5. П. И. Чайковски. — Д. Кърджиевъ.
6. Художественъ отдѣлъ: Малкиятъ бѣжанецъ. — К. Н. Петкановъ; Разпятие. — Хр. Борина; Есенна молитва. — Т. Р.
7. Сказки и събрания.
8. Културни прояви.
9. Бележки и отзиви.
10. Книги.
11. Изъ печата.
12. Официаленъ отдѣлъ.
13. Седмиченъ прегледъ на събитията.
14. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
15. Обявления.

Десетъ години Богословски факултетъ.

Нашиятъ Богословски факултетъ при Университета навърши въ началото на наст. учеб. година десетъ години отъ своето откриване, отъ започване учебни занятия въ него. При други обстоятелства, може би, не бихме се спрѣли на тая дата. Но като се знае, при какви мжнотии и усилия (отъ страна на Св. Синодъ) бѣ той откритъ; какви тежки, смутни, усилни бѣха тъкмо тия години въ нашето отечество; какви борби трѣбваше да се изнесатъ отъ страна и на самата църква, отъ цѣлата църква, за неговото запазване; и, най-сетне, като се има предъ видъ, какво значение има подобенъ институтъ за духовната просвѣта въ страната ни въ едно време, като нашето, време, на идейни и социални бури и сътресения, време, въ което най-вече нашиятъ народъ, па и св. ни църква, се нуждаятъ все повече отъ млади и подготвени ратници за светото Хри-

стово дѣло, — като се знае това — чудно би било, ако не бихме се спрѣли на тая дата.

Богословскиятъ ни факултетъ говори, следъ тия 10 години, за себе си, за своето значение и за своята работа, вече чрезъ сухитѣ статистични данни за резултатитѣ на неговата дейность. Завършили съ дипломи студенти той дава едва отъ 6 години. Презъ това тѣй кжсо време отъ него сж излѣзли 91 души, отъ които 89 мжже и 2 жени; 78 българи, 12 руси и 1 ромънинъ; 37 отъ градове, 54 отъ села; 70 съ срѣдно семинарско образование, 18 съ срѣдно гимназиално, 2 съ срѣдно педагогическо и 1 съ срѣдно военно образование. Отъ тѣхъ сж отишли въ прѣко служение на Църквата 65 души, а именно 31 като духовници и 34 като миряни. Чрезъ тѣхъ Богосл. факултетъ даде на нашитѣ градове 16 и на нашитѣ села 2 енорийски свещеници съ висше бог. образование (6 въ София, 2 въ Бургазъ и по единъ въ Ст. Загора, Плѣвентъ, Вратца, Видинъ, Габрово, с. Княжево, с. Пордимъ и единъ (русинъ) въ Франция и другъ русинъ въ Чехия). Останалитѣ отъ духовнитѣ лица, свършили факултета, сж на не енорийска църковна служба: двама протосингели (Пловдивъ и Неврокопъ), 4 въ богосл. училища, 4 секретари и проповѣдници въ митрополии и трима въ манастири. Отъ 34-тѣ миряни, свършили Богосл. фак. и отишли на служба на Църквата, 11 сж учители въ богосл. училища, 19 сж секретари, п. секретари, проповѣдници, ръководители на христ. дружества и пр. въ митрополиятѣ и 4 на служба въ манастиритѣ. Така днесъ половината отъ секретаритѣ въ митрополиятѣ и 15 души отъ учителитѣ въ дух. семинарии и свещеническото училище сж питомци на нашия Богосл. факултетъ. Не говорятъ ли тия числа достатъчно?

Но Богос. факултетъ е и единъ наученъ институтъ, — за разработване на богосл. наука и за разпространение на христ.-православната духовна просвѣта. Колкото малко и колкото скромни да сж неговитѣ преподаватели и колкото тѣ и да сж поставени въ крайно оскъдни условия за чисто учена и литературна дейность, тѣ, все пакъ, и въ тая втора важна частъ отъ своето призвание, дадоха въ изминатия началенъ и неспокоенъ периодъ отъ време добри плодове на своята работа. Нашата научна богословска литература се увеличи отъ тукъ, колд-

чествено и качествено, съ трудове, които намѣриха приемъ и оценка не само у насъ и за които съ похвала говорятъ учени и дейци, както въ православно-славния, тъй и въобще въ християнския свѣтъ. Въ кжсото време и при толкова оскъдниѣ сръдства, които му се даваха за целта, Богосл. факултетъ сполучи да създаде за научна работа и една богословска библиотека (около 7,000 тома), днесъ, въроятно, най-богатата отъ всички др. богословски библиотеки въ България, особ. въ качествено отношение.

Създаването на Бог. факултетъ даде още възможностъ, особено на преподавателитѣ му, да развиятъ и една, толкова желана и необходима за нашата страна, църковно-обществена дейностъ. Работницитѣ въ него стоятъ на челно мѣсто въ църковната ни преса. Тѣ сжщитѣ взематъ завидно участие въ най-важнитѣ инициативи и сдружения за нравствено-религиозната обнова на нашия народъ. Пакъ сжщитѣ работници сж и най-честитѣ и подвижни говорители-лектори и сказчици — за духовно просвѣщение и за подеъмъ не само въ София, но и въ почти всички кжтве на нашето отечество. Та и самитѣ студенти на Б. ф., колкото и измжчвани отъ тежеститѣ на живота, не само единично, но и купно (напр., съ своя хоръ), подпомагатъ и продължаватъ дѣлото на своитѣ учители.

До тукъ изгъкнатото далечъ не е всичко, нито отъ гледище на направеното, нито отъ гледище на онова, което трѣбва и има да се направи. Но то е безспорно *начало*, което вдъхва вѣра и окриля надеждитѣ ни за по-добри и свѣтли дни въ нашия православенъ български народъ.

Богословскиятъ фак. е едно *достояние*, едно *извоювано* достояние на св. ни църква, на *цѣлата* църква. Той се създаде главно благодарение почина и волята на св. ни църква (на Св. Синодъ). Той започна дейността си и работи, главно при близкото и пълно съдействие на цѣлата ни църква: Св. Синодъ, архиереи, свещенство и просвѣтени вѣрващи. Борбата пкъ за неговото запазване обедини всички ръководни и дейни тѣла и лица въ нашата църква. Ето защо, право е да се каже, че Богословскиятъ, факултетъ е единъ сжпъ институтъ на Св. ни църква и за нея самата.

А бидейки факултетъ, т. е. отдѣлъ на *Университета*, той е драгоценната научна и културна *връзка* не само съ нашата православна държава, но и съ *науката и културата у насъ*. Въпрѣки всички колебания въ миналото въ насоката на научнитѣ и културнитѣ ратници у насъ, трѣбва сега и тукъ съ отрада да се изгъкне, че Богосл. фак. намѣри въ нашия единственъ университетъ най-благоприятни условия за своята работа и за изпълнение на своитѣ задачи. Достознаменателенъ ще остане фактътъ че въ днитѣ, когато се искаше да се посегне на сжществуването на Бог. ф., Акад. съветъ на университета излѣзе *единодушно* да защити Богосл. си факултетъ, като на всеуслушание заяви: „Закриването на Бог. фак. е едно посѣгане върху цѣлостта на университета, а сжщо и върху *общото национално-културно предназначение* на нашата Alma mater. Богосл. фак. (съставна частъ на университетитѣ отъ древно време до днесъ) е *една държавна и национална необходимостъ*, която отговаря на конституционната норма на установена държавна религия у насъ, както и на *културнитѣ и нравствени нужди на народа ни*, особено днесъ,

когато тоя народъ е застрашенъ отъ национално разпокжване и морална разруха“.

Нека, прочее, да въздадемъ Богу хвала и благодарностъ, че презъ изминатитѣ десетъ год. отъ сжществуването на Бог. ф. той запази и затвърди своето сжществуване и започна и закрепил своето дѣло. Нека той да ни е милъ и защото е нашъ, и защото сж наши, на насъ всички сж неговитѣ задачи и идеали. Нека крепимъ неговото дѣло, защото единъ день той има да стане Alma mater на *цѣлия* български клиръ, върховенъ разсадникъ на православната богословска наука, мисль и просвѣта и фаръ на светото дѣло на св. ни Православна църква.

Протопрезвитеръ Д-ръ *Стефанъ Цанковъ*.

Погрѣшни методи на църк.-просвѣтна дейностъ.

Отъ редъ години у насъ се върши една доста оживена работа по отношение пробуждането и подържането на религиозния животъ и настроение сръдъ българския народъ. Това явление е твърде отраднo по начало и къмъ неговото заздравяване и системно водене ще трѣбва да бждатъ отправени усилията на просвѣтнитѣ църковни дейци. Имз, обаче, редица нѣща, които заслужаватъ нашето внимание и предупреждение, поради опасноститѣ, които могатъ да породятъ. Тия опасности произлизатъ, отъ една страна, отъ методитѣ на работата, а отъ друга — отъ особения духъ и схващанията на нѣкои отъ дейцитѣ.

Известно е, че у насъ следъ войнитѣ се появиха доста много секти и учения, които събиратъ около себе си значителенъ брой последователи. Нѣкои отъ тия секти и учения сж твърде абсурдни и едно трезво сръдце и трезвъ умъ не биха могли да се увлѣкатъ, ако то за последното, т. е. увлѣченито, не се подпомагаше отъ психическа подготовка, създадена сръдъ нашето общество отъ редица обстоятелства. На лице е склонността сръдъ българското общество да се увлѣча отъ най-разнообразни учения и движения, безъ да проявява необходимия критицизмъ. За забелязване е, че недоверие се отправя съ всичката си рѣзкостъ и острота къмъ тъй нареченото „официално“, „традиционно“, и съвсемъ отстъпва предъ всичко ново, дошло отъ вѣнъ, получило печата на нѣкакво си нечувано или невиджано откровение.

Тази склонностъ, именно, използватъ разнитѣ сектанти и иматъ известенъ успѣхъ. Пакостно е сжщата тази склонностъ да се използва отъ дейци, които отиватъ да работятъ сръдъ обществото отъ името на Православната Христова църква. Защото безъ да искатъ и съзнаватъ това, тѣ ще подготвятъ сектантски духъ сръдъ населението и ще подпомагатъ духовното разединение на българския народъ.

Едно отъ доста мощнитѣ сръдства за приличане на хора къмъ дадено учение си остава сръдството да се избиратъ известни дейни и живи, силно преживяващи, хора и да се подготвятъ къмъ апостолстауване. Подготвени чрезъ сближение съ ръководителя, съ „учителя“, тия хора се впушатъ въ непосреденъ контактъ съ масата, сръдъ която по сжщия начинъ подбиратъ последователитѣ си. Въ такива случаи, за по-голямъ успѣхъ на учението или „дѣлото“, прибѣгватъ къмъ нѣкои вѣншни примамки, или пкъ експлоатиратъ мистичната настроеностъ или лесната възбудимостъ, ек-

залтираност на нѣкои лица. Въ всѣки случай, лозунгътъ е примамливъ и годенъ да създаде доста яки увлѣчения и връзки. Да се чувствуващъ близъкъ, до вѣреникъ на „учителя“, да бждешъ въ приятелско общение съ него, е едно голѣмо качество, което, основано на присъщата човѣку слабостъ къмъ суетно честолюбие, подхранва предаността на „избранитѣ“ и често ги прави до фанатизъмъ привързани къмъ „дѣлото“. Ако пъкъ връзката не е на тази почва, то честолюбието се подхранва и отъ редица чисто материални облаги, които често пжти се сипятъ съ рога на изобилието около ужъ „отказалия се отъ живота и неговитѣ блага „учитель“. — Въ всѣки случай — или едното, или другото се наблюдава въ живота на сектантствующитѣ. Нѣщо подобно се забелѣзва на нѣкои мѣста у насъ и срѣди православнитѣ дейци, които се окръжаватъ отъ „избрани“, „приближени“, „достойни“ и пр. хора, (често пжти—жени) и се отнасятъ къмъ тѣхъ съ едно особено внимание, каквото не се отдѣля на обикновенитѣ, простосмъртнитѣ християни. Правятъ се особени събрания на „избранитѣ“ и, при това, всѣкога тия събрания се свикватъ въ домоветѣ на „най-приближенитѣ“, които се смѣтатъ щастливи, че сж приели въ къщата си „учителя“, или че сж удостоени съ честта да приематъ посещението на „избранитѣ“. Подобно едно дѣление на хората, тѣй невинни на пръвъ погледъ, е въ сжщностъ съ голѣми и опасни последици, но за това ще говоримъ следния пжтъ.

Г. Ст. Пашевъ.

Поука отъ чужбина.

Исторически законъ въ живота на народитѣ е непрестанниятъ стремежъ къмъ духовенъ растежъ и материаленъ напредъкъ. На този вѣковенъ стремежъ на човѣшкия духъ се дължи всѣка цивилизация и всѣка култура. Последнитѣ си иматъ свое начало, развитие, формиране, величие и упадъкъ. Въ процеса на вѣковно творчество, всѣка цивилизация и култура се съпжтствуватъ отъ редица фактори, които или предшествуватъ, или подтикватъ тѣхния прогресъ, било като племенни заложби, било като исторически условия, било като културно влияние. Психологически погледнато и исторически оправдано, най-мощень двигателъ въ случая едва ли не е разумното и творческо подражание, така естествено и ревниво тласкано отъ благородно, па до и понѣкога и отъ егоистично съревнование — това се наблюдава въ всѣка личностъ и колективитетъ, въ всѣка нация и раса!

Отъ общи разсждения, нека преинемъ къмъ конкретни факти и непосредствени наблюдения. Животътъ на българина и обществениятъ битъ на народа ни и въ духовенъ издигъ, и въ материаленъ напредъкъ, безспорно, е резултатъ и на племенни заложби, и на исторически условия, и на културно влияние, щастливо съпжтствувани, колкото отъ благородно съревнование, дваждъ повече отъ творческо подражание — въ коего, обаче, разумътъ не винаги е игралъ първостепенна роля и фатално я е отсжпвалъ на механически папагализъмъ. Въ последния лежатъ голѣми недостатъци, които често — въ крайнитѣ резултати на прогреса — карикатуриятъ всѣка цивилизация и култура, и водятъ къмъ пропастъ всѣко общество и всѣки народъ. Ако това е катастрофално въ материално отношение, то въ духовната областъ на живота то е демонично. Механическиятъ папагализъмъ у насъ, у мнозина млади, и дори у стары, у недоучени и прости, е типична черта. Негови адепти

сж не малка часть отъ интеллигентствующитѣ и грамадно мнозинство отъ широкага и неориентирана народна маса. Негови съзнателни агенти пъкъ сж незванитѣ чужди религиозни и културни пропаганди въ страната, и особено мнозинството отъ стотицитѣ, по-право отъ хилядитѣ млади хора, неустановени мирогледно, колебливи културно, незакрепнали национално и несформени по характеръ, които следватъ разни висши научни институти въ различни западни страни.

Ние сме печални свидетели и съвременници на разстроена духовно и боледуваща материално народна душа. Около нейния смъртенъ одѣръ играятъ своя сатанински танць: идейната възилония, политическата анархия, социалния хаосъ, стопанското разстройство, националната апатия, моралното безразличие, зоологическиятъ егоизъмъ и плътскиятъ Молохъ. Отъ кжде сж тѣзи трънливи плѣвели въ отечествената нива? Отъ кжде сж тѣзи отровни бактерии въ народната душа? Тѣзи ли сж крайнитѣ резултати на културния процесъ въ българското племе? Да не бжде — дано не сме опредѣлили отъ Провидението ние да жънемъ празнитѣ класове на негодно сѣме, посѣяно въ близко и въ далечно минало. Отговорътъ на тѣзи жестоки въпроси принципно е ладенъ въ предшествувашитѣ пасажи, и се крие въ *анархистичния либерализъмъ* на интеллигентствувашия културтрегеръ у насъ — безспоренъ резултатъ на механически папагализъмъ къмъ чуждото, и въ неестествената процедура на културенъ подемъ и строежъ! Разклатениятъ идеалистиченъ мирогледъ, обезвѣрената народна душа, изкористенитѣ културни придобивки, убийствениятъ нравственъ nihilизъмъ, нечутата духовна топлохладностъ — ето придобивкитѣ на nihilистичния либерализъмъ, горещо прегърнатъ още въ навечерието на освобождението ни отъ фанариоти и турци, и ревностно култивиранъ половинъ столѣтие и въ градъ и въ село, и въ домъ и на улица, и въ учреждения!

Такава размисль се породи въ съзнанието ми като прочетохъ преди день-два въ колонитѣ на единъ нашъ сериозень ежедневникъ следнитѣ редове, които твърде поучително за насъ българитѣ и за нашитѣ дни характеризиратъ набожността и нравитѣ на унгарския народъ: „Магично влияние има звукътъ на църковнитѣ камбани върху душата на маджарина. Маджаринътъ обича извънредно много тази проста и нѣжна музика. Презъ време на войната камбанитѣ бѣха снети отъ камбанаритѣ, за да ги претопятъ въ топове. Отъ всичко, което изгубиха презъ войната, унгарцитѣ най-напредъ възстановиха камбанитѣ си. Когато унгарецътъ чуе камбанния звънъ, веднага зема тържественъ видъ, облича се празнично и се отправя съ важни стжпки къмъ църквата. Презъ време на службата той стои съ особено достоинство и съ унесъ. Въ църквата лицата на мжетеъ ставатъ по-умни нѣкакъ, а женитѣ разхубавяватъ, душата се подмладява и унгарецътъ се отдава на дневния си трудъ съ удвоена енергия“.

Колко желателно, колко похвално, колко полезно би било за болната народна душа, ако този ежедневникъ и други негови събратя у насъ, поне единъ пжтъ презъ седмицата биха разнообразили колонитѣ си съ подобни редове, вмѣсто да се пѣлиятъ само съ тлетворни сензации и партизански ежби!? Българинътъ е ентузназиранъ поклонникъ на чуждото. Той величае чуждата философия и наука; той се прекланя предъ чуждото изкуство и техника; той буйно копира много положително и не малко отрицателно отъ чуждото постижение; но защо той не се вира и поучава отъ

благородни нрави и здрави традиции, отъ строгъ моралъ и творческо християнство въ живота на културни и въковни нации, каквато въ случая е унгарския народъ — защо изобщо той не принася и религиозно назидание отъ чужбина?

Дяконъ Г. Ибришимовъ.

Четиринадесетъ дни изъ Пирина, Родопитъ и Бѣласица.

(Продължение отъ бр. 41 и край).

Неврокопъ. Сгушенъ е въ края на една отъ дилитъ на величествената мантия на Пирина. Казватъ, че носи името си отъ стария римски градъ „Nikopolis ad Nestum“, който е отстоялъ на часъ и половина далечъ отъ сегашния Неврокопъ, прѣко полето, въ южнитъ поли на Родопитъ. Частъ отъ развалинитъ на тоя градъ и сега могатъ да се видятъ до с. Хисарлъка, неврокопско. До 1912 г. Неврокопъ бѣ стариненъ турски градъ. Българското население бѣ малко. Имаше и гърци. Следъ катастрофата въ 1913 и 1918 г. бѣ заселенъ предимно отъ бѣжанци отъ Сърско, Драмско, и Демир-Хисарско. Започна отъ скоро да се благоустроява. Но това трая, докато произвежданиятъ тукъ доброкачественъ тютюнь и въобще всички български тютюни намираха добъръ пазаръ въ чужбина. Благоустройството на града по настоящемъ се намира въ точката на замръзване, поради спедането на тютюнитъ и поради общата стопанска криза, която особено остро се чувствува тукъ. Населението е скромно, трудолюбиво и твърде религиозно. Въ празникъ тритъ църкви се пълнятъ съ хора, благоговѣйно съсредоточени. И въобще религиозността на цѣлия този край стои на завидна висота. Дветъ сказки, устроени за гражданитъ, бѣха добре посетени и изслушани съ внимание. Сказката предъ ученицитъ отъ гимназията бѣ изслушана сѣщо съ интересъ.

Банско. Това е едно грамадно поселение, което съ своитъ старинни, прилепени една до друга, къщи, съ всевъзможни „капиджичи“ и „прелези“, представлява отъ себе си истински лабирингъ. Въ подножието е на най величественитъ върхове на Пирина, които, наблюдавани отъ тукъ, приличатъ на грандиозни бѣли катедрали. Най-високиятъ имъ куполъ е „Ель-тепе“ — върхътъ на буритъ и на ослѣпителното слънце. Банско би билъ истински швейцарски курортъ, ако би ималъ повечко културни удобства. Населението на Банско е известно съ своята будностъ, твърдостъ и храбростъ. Презъ турско време Банско бѣ единъ отъ ония български оазиси на свободата, които не търпѣха надъ себе си властѣта на полумѣсеца, а живѣха като нѣкакви малки автономни княжества въ обширната империя на султанитъ. Тукъ турски кракъ рѣдко стѣпваше. И сега Банско е една крепостъ на здрави религиозни и национални традиции. Твърде интересни сж дветъ църкви на Банско и особено тази при гробищата съ чудна старинна резба. Малкиятъ салонъ, въ който говорихме, бѣ препълненъ. Словото за Христа намѣри хубавъ резонансъ въ душитъ на тия добри хора и твърди българи.

Разлогъ — на 2 клм. отъ Банско, е едно красиво и бързо прогресираще и благоустрояваще се градче. Правятъ впечатление похвалнитъ културни инициативи на тукашната интелигенция. Едно грамадно здание за гимназия и читалище, а тѣй сѣщо една величествена катедрала красятъ това малко и чисто балканско градче. И отъ тукъ Пирина е сѣщо тѣй величественъ и царствено красивъ. Сказнитъ ни, както въ гимназията, тѣй и предъ гражданитъ, бѣха изслушани съ повишенъ интересъ.

За да не се разсърдятъ Родопитъ, че толкова много гостувахме на Пирина, отиваме и у тѣхъ. Трѣбваше следъ Разлогъ да посетимъ селата Якоруда и Бѣлица. Тукъ словото за Христа намира още по усърдни слушатели. Интересна бѣ аудиторията ни въ с. Якоруда. Между християнитъ се мждрѣха фесоветъ и чалмитъ и на нѣколко помаци (жители на сѣщото село). На другия день следъ сказката заприказвахме съ единъ отъ помацитъ. Оказа се, че нѣкои основни мисли на моята сказка („Комунизъмъ и християнство“) този старъ българинъ съ чалма бѣ разбралъ. „Праву казла ти сноща, даскале. Людету не со едно. Само предъ Аллаха сме едно“. И той подигна попуканата си дѣснаца, за да ми посочи, че даже прѣститъ на ржката не сж равни помежду си, па камо ли хората да сж равни по между си. И добави: „Едни са айлязе, други са пишкинъ. На едни имъ сече главата, на други ичъ“. Този простъ помакъ бѣ разбралъ една истина, която идеологътъ на „научния социализъмъ“ Карлъ Марксъ не можа да разбере, а именно, че механическо изравняване между хората е невъзможно, поради простата причина, че различнитъ хора иматъ различни душевни структури и, следователно, различни творчески възможности. Грамадната гранитна църква на с. Якоруда прави впечатление съ своя оригиналенъ стиль и чистота.

Въ с. Бѣлица ни порази величествената постройка на училището. Това най-грамадно училище въ цѣлия Петрички окръгъ е дѣло на похвалната инициатива на бѣличката интелигенция и трудолюбивото бѣличко население.

Петричъ и св. Врачъ. Първиятъ, сгушенъ въ политъ на Бѣласица, а вториятъ въ политъ на Пирина, се радватъ на едно сравнително по-добро благосъстояние. Тукъ почвата е по-плодородна и климатътъ по мекъ. Съ право нѣкои наричатъ Петричъ и св. Врачъ — българската Ривьера. Нѣколкото дни, които прекарахме тука въ публични сказки и приятелски беседи ще останатъ паметни въ нашия животъ. Тукъ е мѣстото да поблагодаримъ на Петричкия окръженъ управителъ г. Паскалевъ за високата честь, която ни направи да бжде съ насъ въ всички градове и села на окръга му, които можахме да посетимъ. Г-нъ Паскалевъ съ готовность се отзова на всѣка църковна инициатива въ окръга му.

Горна-Джумая е последниятъ пунктъ на нашия маршрутъ. Тукъ, върѣки проливния дъждъ, салонътъ на градския театъръ бѣ препълненъ съ публика. Особено впечатление правѣше високиятъ интересъ на учащитъ се къмъ сказкитъ. Горна Джумая израстна като добре благоустроенъ градъ въ много малко време. Освенъ голѣмиятъ редъ и дисциплина въ този градъ, правятъ впечатление и различнитъ културно-стопански инициативи въ него. Полезни култ.-стоп. инициативи сж падети на всѣкъде изъ Петричкия окръгъ. Ето какви могатъ да бждатъ благотнитъ резултати на липсата на партизанщината!

Нашиятъ маршрутъ е завършенъ. Ние бързаеме да си вземемъ сбогомъ съ Рила, Родопитъ, Пиринъ и Бѣласица и да се завърнемъ въ столицата съ дълбокитъ впечатления отъ единъ български край, въ който не се говори за партизанщина, а безшумно се твори.

Витоша пакъ е печална и мрачна. Столицата сѣщо. Но надъ тѣхъ есенното слънце хвърля презъ облацитъ своитъ златни копия, за да пробуди златнитъ лъчи на надеждата и вѣрата въ сърдцата на мнозина.

Б. п. Стоименовъ.

„Родопи, Рила, Витоша, Балкана! Кжде не стѣпи още наши кракъ? За насъ тукъ нищо скрито не остана до облацитъ чакъ“.

К. Христовъ.

П. И. Чайковски.

На 6 ноември се навършиха 40 години от смъртта на Петъръ Ильичъ Чайковски, най-популярния руски композиторъ, единъ отъ ония майстори на тоноветъ, който съ непосредствеността на чувството, съ искреността на своя музикаленъ езикъ и съ страстния подемъ на своята мелодия отведнѣжъ завладѣва сърдцата на своитѣ слушатели.

Чайковски е билъ извънредно чувствителна и впечатлителна натура, но у неговата душа е живѣло онова фаустовско раздвоение и оная абсолютност на владѣющитѣ го чувства, която отличава повечето композитори на романтичната епоха, въ която той се е формиралъ като човѣкъ и творецъ. Тази характеристична черта на неговото творчество се е усилвала отъ раздвоението, въ което е билъ поставенъ рускиятъ интеллигентъ на това време: подъ влияние на Европейската култура и обществения животъ въ Русия сж рухвали много стари ценности и сж се гърсили нови. Чайковски е билъ не само извънредно впечатлителенъ, но и твърде раздражителенъ човѣкъ. Неговата майка е отъ френско произхождение и въ душата на Чайковски фатално се срѣщатъ френскиятъ скептицизъмъ, абсолютната точност на себепознанието и славянската мекота, мечтателностъ, чувствителностъ, съ чисто руското вѣчно търсене истината за живота, смъртта и Бога. Като прибавимъ и неговата дълбока искреностъ и крайна правдивостъ, очертава се ясно духовниятъ строй, отъ който сж израсли неговитѣ тѣй непосредно увеличащи творби.

Чайковски е роденъ на 7 май 1840 г. въ Воткинскъ (Вятска губ.), дете баща му като инженеръ е билъ директоръ на желѣзнитѣ заводи. Тѣзи осемъ години, които Чайковски е преживѣлъ като дете въ Воткинскъ, сж били отъ решающе значение за него. Тѣ сж били неговитѣ най-хубави години; останали сж като незаличимъ споменъ презъ цѣлия му животъ, като единствени свѣтли дни презъ живота му. Като на особено, възвишено сжщество Чайковски е гледалъ на майка си. Нейната смъртъ — тя умира отъ холера — (Чайковски е билъ тогава на 14 год.), произвежда потресно впечатление на чувствителния Чайковски. Отъ тогава смъртта остава за него най-страшната, най-трагичната проблема въ живота на човѣка. Всѣко отъ по-големитѣ му произведения се занимава съ нея, въ всѣко едно отъ тѣхъ той сочи на трагичната човѣшка съдба, която, въпрѣки всички подеми на живота на духа, на чувствата, неуклонно води къмъ страшно унищожение. Така виждаме въ симфоническитѣ му поеми „Франческа де Римини“ и „Ромео и Юлия“ — две отъ неговитѣ най-хубави творби — какъ най-възвишената, най-чистата любовъ води само къмъ смъртта, после въ „Манфредъ“, една колкото хубава, толкова и малко позната творба на Чайковски, гдето и най-грандиозниятъ полетъ на духа не може да се спаси отъ унищожението. Но най-силно, най-дълбоко и най-мжчно почувствувано и изразено виждаме това негово трагично схващане за живота въ знаменитата 6 („патетична“) симфония. Тамъ следъ възторзи на най-буйна жизнерадостъ, следъ победоносни борби, устремени къмъ жизненитѣ идеали на творца, страшниятъ зовъ на смъртта, който композиторътъ трепетно чува въ дъното на своята душа, унищожава всичко и ние сме поразени отъ безнадеждността на тия горестни звуци.

Това ни води непосредно и къмъ въпроса за религиозното чувство у Чайковски. Той не могълъ да намѣри онова смирение предъ Бога, предъ живота и смъртта, което примирява истинския християнинъ. Но, все пакъ, Чайковски е билъ дълбоко религиозенъ, съ оная

религиозностъ, която отличава и всѣки русинъ, макаръ че е прекаралъ времена на скептицизъмъ, на съмнение, на търсене Бога. Той е страстно обичалъ Толстой; смѣталъ го е за най-великия писателъ на свѣта, защото тѣкмо у него е намиралъ разрешение на своитѣ съмнения, макаръ понѣкога и неговото схващане да не се е покривало съ схващането на Църквата. Поради това и неговата „Литургия на св. Иоана Златоуста“ не е била отначало много добре приета отъ Църквата, но искреността и дълбочината на религиозното чувство както въ нея, тѣй и въ още нѣколкото му църковни пѣсни (особено „Херувимската“) сж несъмнени. Чайковски пише въ 1881 г., че той дълбоко „желае да вѣрва“ въ Провидението, въ Бога и бѣдещия животъ. За втори пѣтъ предъ Чайковски се изправя съ страховтна сила проблемата за смъртта и усилва неговата религиозностъ въ 1881 г. Тогава се поминалъ неговиятъ учителъ и голѣмъ приятелъ Николай Рубинцайнъ. Чайковски е далъ израза на своитѣ чувства въ известното трио за пиано, цигулка и чело. Чайковски не е искалъ да види въ Бога — Сждията, Наказателя. Него особено е привличалъ мекиятъ, всепрощаващъ образъ на Христа, къмъ Когото той още отъ детинство е билъ наученъ да се обръща „съ молба въ скръбни минути и съ благодарностъ въ щастливи“. Нѣма нищо по-характерно за религиозното чувство на Чайковски отъ думитѣ му: „Убеждението е едно нѣщо, а чувството и инстинктътъ друго“. Въ едно писмо, въ което скептически разглежда идеята за безсмъртието, Чайковски казва: Азъ обичамъ всенощното бдението... въ нѣкоя старинна, малка църква, въ полумрака, пълненъ съ дима на тамяна, да се вдълбочавамъ въ себе си и да се питамъ: защо, кога, къде? и да се прониквамъ цѣлъ съ нѣжкѣвъ тихъ възторгъ, когато се отвориатъ Царскитѣ врата и се раздаде: „Хвалите имя Господне!“... А въ голѣма частъ отъ своитѣ произведения Чайковски ни разкрива и единъ цѣлъ новъ свѣтъ, свѣтътъ на тихитѣ мечти, на чистата цѣломждрена скръбъ, на руската меланхолия, на нѣжната лирика. Най-хубавото си въплотение тѣ намѣриха въ образитѣ на Татьяна, Ленски, Йоланта (въ неговитѣ опери Евг. Онѣгина и Йоланта), въ IV симфония (канцоната), въ балета „Спящата красавица“ и др. Той питае особена любовъ къмъ природата; тя подхранва неговото религиозно чувство, и то придобива известенъ пантеистиченъ характеръ.

Чайковски е писалъ множество произведения отъ най-разнообразни характери, владѣлъ е всички области на музикалното творчество. Освенъ споменатитѣ по-горе опери, написалъ е още 8, между които изпѣква „Пикова дама“, гдето отново се възприва съ неумолима страховитостъ образътъ на смъртта. Писалъ е 6 симфонии, много увертюри и поеми, камерна музика (освенъ споменатото трио, още 3 струнни квартета), после 3 концерта за пиано съ оркестъръ, единъ за цигулка, много композиции за пиано и за пѣне (пѣсни и романси).

Музикалниятъ езикъ на Чайковски е не всѣкога критически изисканъ, понѣкога е азиатски бруталенъ, често се чини поизблѣднѣлъ за съвремения вкусъ, отличаващъ се съ „салонна засладеностъ“. Но у Чайковски се срѣща такава дълбочина на чувството, такава човѣшка искреностъ и такава нѣжна музикална изразителностъ, че тѣхното очарование неотразимо завладява сърдцето и на най-критическия ценителъ.

Д. Кжджисевъ.

Татяна решава съ своята чиста душа: „Нека, нека сама азъ да се лиша отъ щастие; нека моето нещастие да бѣде безмѣрно по-силно; нека, най-после, никой и никога да не узнае моята жертва и да не я оцени, но азъ не искамъ да бѣда щастлива, като погубя другиго“. Тя има истинска руска душа. Достоевски.

ХУДОЖЕСТВЕНЪ ОТДѢЛЪ.

РАЗПЯТИЕ.

Самъ между голи четири стени,
прелиствамъ мълчаливо повестъта
на днешнитѣ и миналитѣ дни,
чета романа тѣжъ на свѣта.

Редятъ се мудро образи безчетъ
предъ погледа унесено вглѣбъ,
вървятъ приведени подъ своя гнетъ
годинитѣ отъ първия ми день.

Детинството разпнато на кръстъ,
младенчество съ пронизани гърди,
а днешното превито като тръстъ
отъ вихра на неволи и беда.

Душата се облива въ леденъ потъ,
жестока, остра мисль ме боде;
тежи нависналия небосводъ
и питамъ се: а утре накжде?

Но погледъ дигамъ, немощно смутенъ,
и сепвамъ се като отъ сънъ: въ лѣчи
облѣнъ, на бѣлата стена предъ менъ
Христосъ отъ кръста гледа и мълчи.

Той — носящъ мжката на цѣли свѣтъ
и пилъ отровата до дъно чакъ...
О, колко доброта и благодать
и кротость грѣе въ погледа му пакъ!

Сърдцето се изпълва съ топлина,
и чувствамъ, че въ свѣта азъ не съмъ самъ;
отъ плѣцитѣ ми пада планина
и коленича като въ Божи храмъ.

Избликватъ нови сили въ менъ,
като струя отъ земни глѣбини,
и бодро се изправямъ, озаренъ
отъ нова вѣра въ бждешитѣ дни.

Хр. Борина.

Малкиятъ бѣженецъ.

Презъ черната 1913 година жътвата въ Тракия бѣ изобилна. Харманитѣ се препълниха съ тежки снопи. Така и прилягаше — българскитѣ войници донесоха свобода на народа, а Богъ отъ радостъ прати богата жътва. На свободата и на плодородието се радваха всички българи отъ Тракия, но най-много се радваха селянитѣ на Тополчица. Отъ сутринъ до вечеръ работѣха, пълнѣха хамбаритѣ си съ едро зърно. Но тая имъ радостъ не трая дълго. Една утрина презъ Тополчица мина изплашенъ пѣтникъ и каза на селянитѣ:

— Какво чакате, та не бѣгате? Или искате турцитѣ живи да ви изловятъ? Ида отъ къмъ Баба-Ески. Всички избѣгаха. Турцитѣ изклали булгаркѣйци и запалили селото. По-скоро бѣгайте, докато не сж пристигнали още!

Всички селяни се изплашиха. Оставиха работата, впрегнаха колитѣ, натовариха коне, магарета, малки и голѣми се задѣнаха съ пѣлни дисаги и торби и съ писъкъ напуснаха родното село.

Въ Тополчица живѣеше глухата баба Калина съ десетгодишното си внуче Стоянчо. Само тѣ не чува виковетѣ на бѣгълцитѣ и не избѣгаха. Привечеръ бабата изпрати внучето си да поиграе съ съседскитѣ

ЕСЕННА МОЛИТВА.

Падагъ тихо есеннитѣ листи.
Вѣй горнякъгъ нейде отъ далечъ?
Всрѣдъ поля, край извори сребристи, —
Нийде пѣсенъ, нийде звѣнка речъ...

Плачатъ скрито есеннитѣ листи.
Нѣкой шѣпне нейде отъ далечъ
Горестъта на извори сребристи —
Нийде пѣсенъ, нийде звѣнка речъ...

Есень тиха... Стелятъ се мъглигъ, —
плахо тѣжжи — есенни мъгли...
И молитва свята за лжчитѣ:
О, дали ще грѣйнатъ пакъ, дали?...

В'духъ сиротенъ стелятъ се мъглигъ, —
тъмно-сиви — есенни мъгли...
Стонъ предъ жертва свста за лжчитѣ, —
О, дали ще грѣйнатъ пакъ, дали?..

В'храма свѣтъгъ свѣщитѣ догарятъ
И молитва шѣпнешъ, блуденъ синь!
Изкуплен'е... Сълзитѣ се ронятъ, —
Сѣнки блѣди на грѣха единъ...

Гледай, гледай, свѣщитѣ догарятъ,
А все още шѣпнешъ, блуденъ синь!
Сънъ. Виден'е... Сълзитѣ се ронятъ. —
Сѣнки блѣди на грѣха единъ. —

В'пролѣтъ ранна своя Богъ отрече —
Дива пѣсенъ, блуденъ маскарадъ...
Вънъ е тихо... Нѣкжде далече
Вий се пжтя, — твоя пжтъ нерадъ...

Синь разблуденъ! Своя Богъ отрече.
Шеметно при блуденъ маскарадъ..
В'листи тѣжжи нѣкжде далече
Вий се пжтя, — твоя пжтъ нерадъ...

Т. Розалиевъ.

деца. То се върна уплашено. Старата му се скара:
Защо се върна? Да не сж те били пакъ?

— Бабо, другарчетата ми ги нѣма. Всички кжщи сж затворени и въ селото нѣма никой! Единъ чичо ми каза да бѣгаме, че турцитѣ били вече на край село.
Ами кжде сж се дѣнали българскитѣ войници?
— И тѣ сж избѣгали!

Баба Калина отиде до плета, извика на нѣколко пжти съседитѣ, но като не ѝ се обадиха, върна се въ кжщи, напѣлни съ разни дрехи дисагитѣ, взема единъ хлѣбъ, хвана Стоянчо за ржка и съ сълзи на очитѣ напусна Тополчица.

На край село спрѣха да огледатъ пжтищата. Слабото зрение на бабата не ѝ позволяваше да разбере на коя посока сж тръгнали, та попита внучето си:
— Стоянчо, на коя страна се падаше България?
— Бабо, нали и нашето село е въ България?
— Щомъ турцитѣ се връщатъ, не е, чедо. Да бързае, та дано настигнемъ по пжтя нашенци!

Стоянчо излѣзе предъ баба си и тръгна къмъ селскитѣ лозя. По тоя пжтъ доскоро минаваха войничкитѣ коли, носѣха снаряди и патрони на войската, затова си мислѣше, че тоя пжтъ води направо въ България.

Замръкнаха въ лозята. Уморени, седнаха да си

починатъ и задрѣмаха. Разсъниха се късно презъ нощта и пакъ тръгнаха на пѣтя. Съ часове се въртѣха изъ лозята и осъмнаха въ една суха рѣка. Стоянчо попита баба си:

— Бабо, стигнахме ли въ България?

— Какъ ще стигнемъ, когато сме още въ нашитѣ лозя!

Стоянчо заплака, искаше по-скоро да идатъ при българскитѣ войници.

Разнесе се конски тропотъ изъ рѣката. Нѣколко души турци препускаха на коне. За да не ги забележатъ турцитѣ, скриха се въ едни тръне и отъ страхъ не излѣзоха до вечерята. На Стоянча му се припи вода. Слѣзоха въ храститѣ, намѣриха застояла вода и жадно пиха. Следъ това излѣзоха на пѣтя, за да продължатъ бѣгството си. Но бабата се почувствува много уморена. Заболѣ я кръста и отъ болки не можеше да пристѣпи. Затова прегърна внучето си и му рече:

— Стоянчо, не мога повече да вързя. Самъ ще продължишъ, а пѣкъ азъ ще остана. Все пѣтя дръжъ и щомъ видишъ хора, бѣгай и се крий. Ако ми стане по-добре и азъ ще тръгна следъ тебе! Ако ли пѣкъ не ми подобръе, ще остана въ наша земя. Стара съмъ, не съмъ потрѣбна никому, а ти си момче, ще страдашъ, ще се мжчишъ, но като пораснешъ и добро ще видишъ, ако се трудишъ.

Баба Калина още веднажъ прегърна внучето си, даде му хлѣба, пусна му нѣколко гроша въ джеба, прекръсти го и го обърна съ лице къмъ България.

— Все нататъкъ ще вървишъ и не се страхувай! Богъ обича малкитѣ деца и ще те запази. А пѣкъ за мене не бери грижа, азъ ще остана тукъ и ще моля Бога да те закриля!

Стоянчо се заплака, цѣлуна рѣка на баба си и тръгна. Докато излѣзе на баира и вечерниятъ мракъ го погълна. Тъмнината го изплаши. Стори му се, че отъ всѣка трънка го дебнатъ турци и, за да се спаси, започна да тича. Задѣха се отъ умора и падна, заплака съ гласъ, но веднага се досети, че могатъ да го чуятъ турцитѣ и млъкна. Забеляза въ далечината огънь. Помисли си, че това сж български и забърза къмъ огньоветѣ. Навлѣзе въ селска гора. Дърветата зашумѣха отъ нощния вѣтрецъ и го изплашиха. Една шипка толкова го изплаши, че той извика съ пълненъ гласъ:

— Бабо!... бабо!...

Човѣкъ се обади отъ гората. Стоянчо престана да вика и се притисна до дънера на близкото дърво. Гласътъ пакъ се обади:

— Кжде си бре, дете, обади се!

Като чу да му викатъ на български, заплака се съ гласъ. Презъ гората вървѣше овчаръ, караше стадото си къмъ границата. Овчарътъ намѣри Стоянча и го попита:

— Кжде така самичко?

— Бѣгамъ отъ турцитѣ!

Та какво искатъ и отъ тебъ? Кжде сж твоитѣ?

— Баба остана въ лозята. Турцитѣ ни настигаха.

— На коя страна тръгнаха турцитѣ?

— Бѣха на коне и много бързаха, та не ги видѣхъ на кжде заминаха.

Овчарътъ хвана Стоянча за ржката, качи го на магарето и подгони овцетѣ предъ себе си. Но стадото не го слушаше, прѣскаше се изъ зелената трева и не искаше да бърза. Тогава овчарътъ се ядоса, остави стадото да пасе и заедно съ Стоянчо прехвърли

границата, премина въ България. И следъ това двамата не се раздѣлиха презъ цѣлия си животъ.

Баба Калина не можа да настигне внучето си. Три-четири дни се въртѣ изъ лозята, докато единъ день турцитѣ я намѣриха умрѣла въ нейното лозе отъ гладъ. Устата ѣ бѣ пълна съ лозова шума (Изъ сп. „Заветъ“).

К. Н. Петкановъ.

Ний пакъ ще се върнемъ! Полята и горитѣ, народниятъ устремъ говори ни това. Къмъ Тракия гледатъ отъ вѣки планинитѣ, къмъ тѣхъ и Егея извърна е глава.

Ний пакъ ще се върнемъ!

Д. п. Н.

СКАЗКИ И СЪБРАНИЯ.

Смисълътъ на живота. На тази тема на 27. X. въ салона на Учителска каса говори Д-ръ Цалмоновъ. Сказката будѣше голѣмъ интересъ, за съжаление, неоправданъ, защото мнозина отъ слушателитѣ напуснаха салона незадоволени. Сигурно тѣ очакваха едно обективно и строго научно разглеждане на въпроса за смисъла на живота. Но съ чувство на видимо незадоволство присѣтствувачитѣ се разотидоха по домоветѣ си, понеже тѣ все още носѣха дълбоко въ душата си мжчителната загадка за смисъла на живота. Тѣ не получиха свѣтлината, която очакваха да хвърли г-нъ сказчикътъ върху най-важната житейска проблема. Макарь той още въ началото да заяви, че отбѣгва поезията, за да придаде малко по-наученъ характеръ на сказката си, все пакъ не можа да убеди слушателитѣ си въ научността на изказанитѣ отъ него мисли, които следваха така:

Смисълътъ на живота е въпросъ, който винаги е вълнувалъ и вълнува човѣчеството. Той възниква въ съзнанието, когато ни постигне нѣкое нещастие или пѣкъ сме разочаровани отъ нѣщо. Научното изследване ни налага мисълта, че въ основата на възвишеното лети сексуалниятъ копнежъ, благодарение на който се осмисля животътъ. Различаваме два вида сексуаленъ копнежъ. Нарцистиченъ и обективенъ. Смисълътъ на живота у нисшитѣ животни е кристализиранъ въ инстинкта, а тоя на най-висшето животно — човѣка — въ образованието и възпитанието. Човѣкъ е резултатъ отъ съвокупността на общественитѣ условия, при които се ражда, живѣе и умира. Смисълътъ на живота у всѣки човѣкъ има връзка съ неговата еротика. При психично неустойчиви хора, като свинкъс се изпречва въпросътъ за смисъла на живота. Въ такъвъ случай човѣкъ насочва дейността си къмъ нѣщо по-висше — или въ художество, или въ обществено служене, или пѣкъ търси подкрепа въ религията. Въ религията онеправданитѣ търсятъ висша справедливостъ.

Най-после сказчикътъ призна, че не може да се даде единъ единственъ отговоръ на въпроса за смисъла на живота и че този въпросъ всѣки за себе си го разрешава, но никой не може да го разреши за всички. Въ заключението сказчикътъ подчерта, че сексуалниятъ копнежъ е мотортъ на живота.

Оставамъ настрана крайно несериозното твърдение на Д-ръ Цалмоновъ, че децата отъ сиропиталищата у насъ сж били слаби въ интелектуално отношение и че тѣхниятъ животъ се доближавал до тоя на животнитѣ. Нѣма да се спирамъ и върху изказанитѣ отъ него стереотипни, станали вече банални фрази, че човѣкъ и съвестта му сж продуктъ на общественитѣ условия и на обективно дадена срѣда.

Онова, което правеше крайно тягостно впечатление въ сказката му е твърдението, че съ въпроса за смисъла на живота се занимават хора съ неустойчива психика. Примърът, привезданъ отъ Д-ръ Цалмоновъ за пациента му, който, разочарованъ отъ наукитѣ си на западъ, започналъ да се измъчва ужасно отъ въпроса за смисъла на живота, е недостатъчно убедителенъ. Отъ единъ, може би, болезненъ, патологиченъ случай не може да се изважда общо заключение. Но, ако проследимъ литературата по въпроса за смисъла на живота, ще видимъ, че съ неговото разрешение сж се занимавали велики умове, учени и философи, които били съ напълно развити нормални способности.

Неговото разрешение е многолико. Но въ душата на всѣки живъ човѣкъ е спотаена ясна убеденостъ за смисъла на неговия животъ и за целта на неговия животъ. Щомъ нѣкой изгуби тази ясна убеденостъ, той постѣга на себе си — самоубива се.

Д-ръ Цалмоновъ нѣма нито научна подготовка, нито данни за лекторъ. Чуди се всѣки уважаващъ истината човѣкъ, какъ той дръзва публично да разглежда такива сложни проблеми. Той самъ не отличава *цель* на живота отъ *смыслъ* на живота, а съ победна увѣреностъ, съ единъ замахъ руши вѣковни постизи на гении човѣшки.

Изкуство да се живѣе. На тази тема говори г-нъ проф. Д-ръ Ас. Златаровъ на 3. XI. въ аудитория № 14.

Въ началото на сказката си г-нъ Златаровъ изтъкна значението на живота, като подчерта, че човѣкъ, както и всѣко живо същество, е роденъ за да живѣе. Но да се живѣе не е лека работа. За да живѣешъ, трѣбва да се боришъ; да живѣшъ, това значи да побеждавашъ. Въ живота има два елемента: живъ организъмъ и срѣда двояка — вещественна и духовна. Живиятъ индивидъ се стреми да пригоди срѣдата къмъ своята индивидуалностъ. Веществената срѣда е врагъ на човѣка; не по-малкъ врагъ е и духовната, която иска да заличи неговитѣ лични разбирания. Но индивидътъ се бори въ тая срѣда и докато се бори, той е въ живота.

Едни отъ режимитѣ на живѣене сж наследени отъ насъ, а други ние сме приели, следъ като сме преценили добре обстоятелствата.

Два сж главнитѣ, основнитѣ режими, засѣгащи нашата физическа природа: 1) режимъ на хранене и 2) режимъ на физическия трудъ. Говорейки за първия режимъ, г-нъ Златаровъ осъди ония, които искатъ човѣкъ да се води по своитѣ нагони. Ако нагонътъ, инстинктътъ е безпогрѣшниятъ гласъ въ живота на животното, то той не може да бжде такъвъ по отношение и на човѣка; защото животното живѣе въ недрата на природата, а човѣкътъ, който се е еманципиралъ отъ тая природа, е потъпкалъ нагонитѣ си, като е взелъ за ръководителъ своя разумъ. Да се отдадемъ въ живота си на своитѣ нагони, това значи да скжсаме съ всички човѣшки и божествени закони. Следъ това сказчикътъ разгледа нѣкой твърде интересни болести на глада — полифагия-многоядие, полидипсия, малакия и др. Ако се премахнатъ тия болести, ще може да се прекжсне излишното прахосване на несмѣтни богатства, а съ това ще се даде възможностъ да бждатъ задоволени хора, които, лишени отъ най-необходимото въ живота — храната, се събиратъ около скромния котелъ на домашното огнище, за да почерпятъ куражъ за утрешния день. По такъвъ начинъ химията и физиологията сж въ тѣсна връзка съ социологията.

По въпроса за втория режимъ, засѣгащъ физическата ни природа — режима на труда, г-нъ Златаровъ разви следнитѣ мисли: Трудътъ е и физическо и нравствено здраве. Живата машина-човѣкъ се подчинява на единъ законъ, на който не е подчинена индустриалната машина, това е законътъ за функционалната асимилация. Тоя законъ

изисква, щото клетката, за да се проявява, да работи. Престане ли да работи, тя умира. Само при физическа дейностъ крепне живата клетка. Тоя законъ иде да подчертае абсолютната необходимостъ на физическия трудъ. Необходимъ е трудъ, за да има организмътъ приливъ на жителна струя. Както недостатъчниятъ, така и прекомѣрниятъ трудъ, водятъ къмъ израждане.

Следъ това сказчикътъ разгледа режимитѣ, засѣгащи духовната ни природа: умъ, чувство и воля. Има хигиена на ума, която ни казва, че умътъ може винаги да бжде буденъ, ако му се дава всекидневно занимание, а ако той черпи поводи за раздвижване на своитѣ ресори. Хигиената казва: всекидневна умствена работа. Творческиятъ умственъ трудъ не води до неврастения, той не уморява; преустановяването на умственитѣ занятия води къмъ мизантропия, къмъ скарване съ живота. Позволимъ ли да влѣзе у насъ бацилтътъ на вѣчното спокойствие, ние ставаме престѣпници спрѣмо себе си, ние почваме да деградираме умственитѣ си способности.

Вториятъ дѣлъ отъ душевната деятелностъ сж емоциитѣ. Колко жалкъ щеше да бжде човѣкъ, ако той бѣше само интелектуално същество. Нѣмаше да има радости. Животътъ е вкусъ, който добиваме по чисто емотивенъ пжтъ. Чувството е дадено, за да стане животътъ скжпъ. Ако нѣмаше сълзи и усмивки, той би билъ пустиня. За сърдцето нѣма хигиена, но за него има възпитание. Възпитание на сърдцето е възможно и при днешния осакатенъ животъ. То ще направи сърдцето способно да чувствува тънкитѣ нюанси на живота.

Третата проява е волевата изживѣлица. Тя е адмантъ, който трѣбва да развиваме и пазимъ. При сегашната структура на обществения животъ ние трѣбва да възпитаваме волеви натура. Идеалътъ на истинската педагогика — завършена, цѣлостна и хармонично развита личностъ, трѣбва да бжде и идеалъ на всѣки общественъ деятель.

Г-нъ Златаровъ завърши сказката си съ следнитѣ ценни и високоморални мисли: Сакатъ е животътъ на хората, които търсятъ смисъла му въ себичното, егоистичното. Човѣкъ, отдалъ се на егоистични стремежи, не е въ връзка съ живота. Смислътъ на живота е въ службата на самия животъ, въ службата на човѣка, изстрадалъ и онеправданъ въ своитѣ надежди. Въ живота страданията и изпитанията сж дадени като нравствено лѣкарство. Ако можемъ отъ страданието да направимъ кърма за нравствено преуспѣване, ние ще бждемъ радостни. Ние трѣбва да събираме радости въ изпълнение дълга си къмъ повече свобода. Животътъ е страшилище, което мжчно дава своитѣ блага. И за да ги имаме ние трѣбва да влѣземъ въ него съ чистота.

Илия п. Николовъ.

КУЛТУРНИ ПРОЯВИ.

Мадамъ Санъ-Женъ, комедия въ 12 картини отъ Викториенъ Сарду, превѣлъ К. Костовъ.

Комедията „Мадамъ Санъ-Женъ“ се поставя за пръвъ пжтъ на нашата сцена презъ тазгодишния театраленъ сезонъ. Пиесата започва съ епизоди отъ Парижката революция презъ августъ 1872 год., които се разиграватъ въ и около перачницата на мадамъ Санъ-Женъ. Въ перачницата работятъ млади момичета и си подхвърлятъ шегги. На вѣнъ улицата настрѣхва и се залюлява отъ разбунтуванъ народъ. Викове, пукотъ отъ пушки, трѣсъкъ отъ сваляне на решетки — хаосъ, изъ който трѣбва да се роди новиятъ свѣтъ на великия корсиканецъ Наполеонъ Бонапартъ. Единъ отъ клиентитѣ на перачницата грабва чужди прани

дрехи и хуква да бѣга. „Сега нѣма мое, твое“ — оправдава се той съ единъ отъ опаснитѣ девизи на революционеритѣ. Мадамъ Санъ-Женъ е влюбена въ младия деградирани поручикъ Наполеонъ. Тя му отнася смѣтка за прани дрехи въ хотелъ „Холандия“, където той живѣе. Въ главата на Наполеона горятъ безумни планове, въ очитѣ му се оглеждатъ обширнитѣ земи на Европа, прѣститѣ нервно шарятъ по военнитѣ карти. Но сега той е беденъ, гладенъ и нѣма възможностъ да се издължи дори на перачката си. Въ това време идва войникъ отъ казармата и рапортува на Наполеона, че цѣлата армия се е разбунтувала отъ деградирването на нейния любимъ поручикъ и е на негово разположение. Наполеонъ дава распореджане. Бунтътъ се разраства. Кипи. И деца и жени, всичко е на улицата. Мадамъ Санъ-Женъ е срѣдъ кипежа. Тя вдъхва вѣра въ народнитѣ войници и ги повежда къмъ хотелъ „Холандия“ да освободи Наполеона и другаря му Лефевръ. Срѣдъ тоя огънь, тя оставя Наполеона, защото той „нищо не разбира отъ любовъ“ и се увлича по Лефевръ. Народнитѣ войници отиватъ отъ победа къмъ победа. А презъ това време страхливцитѣ се криятъ по долапи и бѣчви, или както се изповѣдва единъ отъ тѣхъ: „Докато чакахъ превземането на Тюлери, съмъ заспалъ“. Тюлери е превзетъ. Победниятъ химнъ на Марсилезата люлъе Парижъ. Духоветѣ растатъ и напиратъ на вѣнъ, рѣцетѣ се превръщатъ на криле, сърдцата — на аероплани мотори. Народтъъ ликува отъ победата, народтъъ хвърчи.

Нощната страхотна буря е преминала. Поломила е клони, съборила е домове, но е отминала. Утрого се пробужда отъ тежкъ кошмаренъ сънъ и се усмихва на Парижъ. Въмѣсто кралетѣ отъ династията на Бурбонитѣ — императоръ Наполеонъ Бонапартъ, вмѣсто кралскитѣ маршали, сега сж маршали приятелитѣ на Наполеона въ борбитѣ, а перачката Санъ-Женъ е херцогиня. И отново интриги въ двореца, отново скъпи тоалети, отново приеми и паради. „Наполеонъ е великъ човѣкъ, но и той си има слабости“. И автортъъ ни казва чрезъ устата на модиста: „революцията е изгодна поне за тия, които я правятъ“, и „революцията е хубавъ занаятъ“. Но тукъ започва комичното. Новитѣ маршали, новата херцогиня се чувствуватъ като въ чужди дрехи. Напрасно бедната херцогиня взема уроци по дворцови етикети. Императортъъ не е доволенъ отъ нейното възпитание, отъ нейното държане и иска да ги разведе съ мжжа ѝ, маршалъ Лефевръ, и да я отстрани отъ двореца. Но случаятъ я спасява. Наполеонъ подозира единъ отъ своитѣ чиновници въ тайни любовни връзки съ императрицата и издава заповѣдъ да бжде разстрелянъ. Подозрениятъ, обаче, е невиненъ. Херцогиня Санъ-Женъ успѣва да го спаси. Очитѣ на императора се отварятъ и той нарежда да се отдадатъ на херцогинята военни почести.

И всичко потича по старому.

И. Волень.

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Сборътъ на евангелиститѣ въ село Мерицлери се състоя отъ 21 до 25 октомврий. Пастиръ Асень М. Симеоновъ пише въ в. „Зорница“, бр. 42: „Мерицлерци указаха на делегатитѣ рѣдко гостолобие . . . Времето презъ деня бѣше винаги запълнено съ усилената дѣлова работа . . . Всички бѣха изпълнени съ съзнанието, че тоя сборъ е отъ сждбносно значение, тъй като само следъ три години църквитѣ ще трѣбва да стѣпятъ самостоятелно на краката си. Вниманието на всички делегати бѣше силно привлѣчено, особено отъ изрѣчата и вѣрещата вече къмъ реализиране идея за обединение на методистскитѣ епископални

църкви съ Евангелскитѣ (конгрешански) църкви въ южна България. Сборътъ избра една 10-то членна комисиия, която . . . да влѣзе въ връзка съ избраната отъ методистската конференция 10-членна комисиия . . . , та заедно да дадатъ последна редакция на базата за обединението, която ще бжде гласувана отъ учредителния сборъ на дветѣ църкви“.

А в. „Християнски реформаторъ“, органъ на евангелски пастери, пише въ бр. 32 отъ 2. XI. т. г.:

„Въ село Мерицлери, чирпанско, презъ октомврий 1903 г. се държа есенния годишенъ сборъ на южната мисиия. За втори пѣтъ сега се държа 21 годишния сборъ на евангелскитѣ сборни църкви.“

Представени бѣха седемнадесетъ църкви съ петдесетъ делегати, а съ гоститѣ, всички бѣхме осемдесетъ и четири души.

Мерицлерскитѣ евангелисти отвориха домоветѣ си за насъ. Седемъ дена храниха даромъ 84 души, три пѣти на день. Чудно гостоприемство. Въ старото църковно помѣщение бѣ сложена трапеза за всички безплатно, а заседанията и събранията се държеха въ новото църковно здание.

Между гоститѣ лияха петдесетници и методисти. Още въ трана, на пѣтъ за Мерицлери, се чувствуваше, че нѣщо кипи, че духъ на реединение преобладава въ сърдцата на делегатитѣ. И отъ самото начало се очертаха две страни, враждебно настроени една противъ друга.

Разбира се, посрещателното събрание бѣше живо и шумно. Единъ следъ други, делегати и гости се надпревараха въ хвалебствия. Едни други се поздравляваха. Нѣкои надуха доста своитѣ рапорти за състоянието на църквитѣ имъ. Хасковскитѣ пастиръ, за примѣръ, ни изненада съ отчета си като каза, че петдесетницитѣ тамъ минали къмъ тѣхната (конгрешанска) църква. . .

Заседанията се водѣха при една нагорещена атмосфера. Въпроси отъ финансовъ и духовенъ характеръ разпалваха духоветѣ до тамъ, што многоглаголюванетоъ се израждаше въ кавги. Право каза единъ братъ: „Почнахме съ караници, завършихме съ озлобление“.

Още въ първото заседание трѣбваше да се избере сборна комисиия за проучване. При избора на тая комисиия бѣ пусната на пишуща машина бюлетина, приготвена въ София, която повдигна буря отъ прения, протести и обидни думи. Едни отъ първитѣ пастери и пастирки заявиха: „Щомъ ще карате по този свѣтски начинъ на избиране, по добре би било въ София всичко да решите, а не да ни викате на Събора да харчимъ пари, а вие да се налагате по този компрометирующъ начинъ“. Разбира се, тѣзи справедливи думи бѣха гласъ въ пустиня, и всѣко се нареждаше, както въ София сж го наредили много по-рано.

Бодливитѣ въпроси за разискване бѣха: обединението и финанситѣ.

За обединението се изказаха почти всички делегати едни за, — други противъ. И понеже въпросътъ е повече финансовъ, а не духовенъ, софийскитѣ делегати застанаха на противната страна. Да не се бърза! Това било голѣмо дѣло, мжчна работа! А голѣмитѣ работи изискватъ време! Софийската конгрешанска църква има доходни имоти, и се бои отъ обединението; тя казва: „Чакайте! Има време. Да помислимъ повечко, за да не сбъркаме нѣщо“.

А методистскитѣ представители заявиха:

— Чудно ни е, защо се боите. Туй обединение ще е като вѣнчавка. Събиратъ се жена и мжжъ. И двамата донасятъ имотъ, и той става общъ!!

Но, казватъ конгрешанитѣ: Какво носите вие? Какво имате, та какво ще донесете? Сега за сега паритѣ сж у насъ, доходнитѣ здания сж у насъ. И понеже бордътъ спрѣ да ви праща издръжка, вие бързате да се обединимъ. Почакайте да си помислимъ малко, да видимъ на къде отива тази работа . . . !

Софийскитѣ делегати, въ лицето на своя пастирь, (Ас. М. Симеоновъ) изнесоха грозни обвинения противъ свой колега-пастирь (Методи Марковъ). Цѣлиятъ съборъ се обяви противъ него. Реши се да се суспендира въ правата му, и да се заведе дисциплинарно дѣло противъ него.

П-рь Асенъ Симеоновъ повдигна въпросъ за религиозното представителство, което трѣбвало да бжде въ София, а не въ Самоковъ. Това пороци прения и остри разправи между религиозния представител Д. Фурнаджиевъ и помощника му. Личи си, че всичката причина не е идейна, творческа, а за власт, за мѣсто, за първенство, за почести. Жалко, но всички констатираха, че кризата всѣдъ евангелскитѣ църкви е по причина на гнилото въ върховетѣ, у водачитѣ.

Това, което въ молитвенитѣ събрания и вечернитѣ служби се проповѣдваше, не само че не се изпълняваше, но съвсемъ се губѣше въ бурнитѣ заседания. Въмѣсто творчество, видения, новъ подеъмъ, всички се въртѣха въ единъ омагьосанъ кръгъ на болни амбиции и подозрения едни къмъ други.

Стана дума за „съживителнитѣ“ събрания. Нѣкои делегати изказаха волята на църквата си въ смисълъ да не имъ се праща проповѣдникъ кой да е, безъ тѣхното одобрение. А други казаха: „Това не сж съживителни събрания, но опресняване на църквитѣ“. „Евангелизаторска работа е съвсемъ друго нѣщо“. А такава за сега нѣмаме!?

Селяни-делегати предложиха да има пжтующи проповѣдници по селата, но нѣмаше кой да ги чуе.

Изборитѣ станаха, както винаги, по предварително нагаждане. Избраха се: председателъ п-рь Ст. Ивановъ, подпред. п-рь Ас. Симеоновъ, секретаръ п-рь Герасимъ Поповъ, касиеръ г-нь П. Илиевъ.

Но п-рь Герасимъ Поповъ стана предъ цѣлия съборъ и си даде оставката, чувствувайки се засегнатъ отъ обвиненията, които софиянци изнесоха противъ неговия приятел-пастирь Методи Марковъ. На мѣстото на г-нь Герасимъ Поповъ се избра г-нь Нео Цаковъ. И г-нь Петъръ Илиевъ си даде оставката, пакъ поради обидата, но успѣха да го склонятъ да оттегли оставката си.

И така завърши съборътъ. Въмѣсто „да бжде като лотикъ и вдъхновение“ една оживена дейность, презъ настѣпващето благоприятно време за работа, както бѣ писано въ поканата за събора, той бѣше мѣсто и време за обидни словопрения и „кавги“, както рече единъ отъ пастиритѣ.

А какво съборътъ остави? Какви мѣроприятия взе за плодovitа работа за селото? Какво нареди за църквитѣ, които отдавна сж безъ пастири? Какво промисли за онѣзи млади, които сж завършили семинарии и не имъ се дава мѣсто? Какво изобщо се предприе за засилването и повдигането на Евангелското дѣло у насъ? Какво практично се стори за помирение и побратимяване на скарани и огорчени „братя—пастири“, които се ненавиждатъ помежду си?

Колко много задачи сж предъ насъ — а ние съ какви дертове се занимаваме!“

Кой говори истината?

Горисъ Мариновъ. *Беседи за детски православни дружества при първоначални училища.* Подъ редакцията на засл. ред. проф. Д-ръ Н. Н. Глубоковски. Год. 1. Полугодие I. Издава Св. Синодъ на Българската църква. София 1933 г. Стр. 130, 80. Цена 12 лева.

Тази прекрасна по съдържание и форма и същевременно баснословно естина книга предлага на читателя 11 беседи на обща тема „За Бога и за дължността ни къмъ Него“ и 7 молитви, пригодени съ голѣмо умение за ученици отъ I отдѣление, членове на Детско православно християнско дружество. Всѣка беседа има изобиленъ библейски материалъ, като подмога за ръководителя на дружеството, и *упражнение*. Всички беседи сж свързани органически и спомагатъ за постигане на главната целъ: развиване на религиозното чувство и укрепване на вѣрата въ Бога. Пѣсничкитѣ сж подбрани идеално.

Тази книга е необходимо помагало за всѣки ръководител на Православно християнско дружество; тя е полезно ръководство за всѣки баща и всѣка майка, които искатъ да видятъ децата си духовно прекрасни.

ИЗЪ ПЕЧАТА.

Въ Египетъ отъ 14 милиона население християни сж само около 1 милионъ: 84,000 копти, 117,000 римокатолици, 66,000 протестанти и други християни около 125,000.

Въ Пекингъ има 264,299 католици. Само миналата година католишкитѣ мисионери сж покръстили 7,740 китаици. Мисиитѣ често сж принудени да купуватъ деца-китайчета, продадени отъ родителитѣ имъ за 1½ доларъ.

Въ Африка и Италия има голѣми успѣхи протестантската мисия. Особено адвентиститѣ.

Въ Финландия отъ 3,697,500 жители 3,561,531 сж протестанти, 67863 — православни, 1381 католици и 55030 — разни.

Библията е преведена на 667 езика. Само миналата година тя е преведена на 12 езика: 4 африкански, 6 азиатски, 1 американски и 1 европейски. Британското библейско дружество е разпространило миналата година 10,617,470 библии.

Берлинъ. На митинга на „германскитѣ християни“ сж държани речи противъ Ветхия и Новия Заветъ. Ораторитѣ-расисти сж искали да бжде премахнато разпятието, като символъ. Отъ тѣзи речи сж недоволенъ всички църковни кръгове безъ изключение, даже и представителитѣ на „Нѣмската евангелска църква“.

Римокатолическиятъ епископъ Вайцъ заявилъ на конгреса въ Форалбергъ, че разсизъмътъ отдѣля вѣрващитѣ отъ Църквата, отъ Христа и отъ Бога.

Мусолини заявилъ въ националния съветъ: „Капитализмътъ е изживѣлъ три периода: динамически (1830—1870), статически (1870—1914 г.) и упадъкъ, прѣживѣванъ днесъ. Италия не е капиталистическа страна, тя има ново смѣсено народно стопанство, въ което главна роль иматъ корпорациитѣ. . . Съ капитализма рухна и либерализмътъ и социализмътъ“.

Въ Съветска Русия. „Условията за животъ и храна сж толкова лоши въ голѣмитѣ вагоностроителни фабрики на Уралъ, че 40% отъ работницитѣ всѣки месецъ напускатъ работилницитѣ. Въ баракитѣ нѣма електрическо освѣтление, нѣма вода дюшеци, маси, прозорчета;

Десетки работници и специалисти сж принудени да спят на пода у свои познати, или да спят на земята безъ покривъ. Хлѣбъ работниците получаватъ следъ дълго чанане въ безкрайни редици. Миналата зима, презъ декемврий месецъ, 1500 души работници напуснали работата, защото въ баракитѣ температурата достигала — 10°. Хлѣбътъ сѣкли съ брадви („За индустриализации“, 12. XI).

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Окржно № 917 отъ 18 ноемврий 1933 год. на Св. Синодъ до Епархийскитѣ началства въ Царството: По препоръчване списание „Детски миръ“.

Ваше Високопреосвещенство,

Настъпилитѣ сътресения въ живота на човѣчеството следъ страшната свѣтовна война разгромиха много духовни ценности, предизвикаха, кжде по-силно, кжде по-слабо, една духовна криза. Такава духовна криза има вече и въ нашето отечество своитѣ последици, които се чувствуватъ въ живота. Тежкитѣ условия наддѣляватъ надъ слабитѣ души, изострятъ въ тѣхъ чувството на отчаяние и ги подтикватъ къмъ недоволство, което се подхранява отъ идеитѣ на отрицанието. Следъ всѣка духовна криза вървятъ отрицателнитѣ идеи, които се вселяватъ въ човѣшкитѣ души и ги правятъ негодни да възприематъ възвишенитѣ начала, легнали въ основата на нашата вѣра. А тамъ, гдето цари отрицанието, тамъ нѣма благородни пориви, стремежи, тамъ нѣма възвишена борба за преуспѣване и побеждаване на лошитѣ условия съ добро и човѣчностъ. И затова, въ последно време се чуватъ трезви гласове да се работи между младежъта, за да се предпази отъ отрицанието и се подтикне къмъ добро, красиво, полезно въ живота. Да се култивира въ младитѣ единъ здравъ мирогледъ, да бждатъ съ трезва, благородна мисль, да сж изпълнени съ хубавитѣ принципи, възвестени отъ нашия Спасителъ, та да влѣятъ въ живота повече доброта, повече човѣчностъ, да предпазватъ душитѣ отъ разрушенията на отрицателнитѣ прояви. Поради това, за младежъта трѣбва да се полагатъ повече грижи. Достатъчно ли сж тѣ въ днешно време? Преди всичко, какво чете тя днесъ? — Чете най-лошото, достигащо понѣкога до нивото на безчравственото; чете днесъ книги, които изострятъ въ лошо направленией нейната чувствителностъ и въображение. Младитѣ иматъ нужда отъ здрава духовна храна.

Изпълненъ съ доброто желание да даде едно трезво четиво на малкитѣ български деца, г. Йорданъ п. Илиевъ е започналъ издаването на двуседмично религиозно-нравствено илюстрирано списание „Детски миръ“ (ул. „Иванъ Вазовъ“ № 40, София). Св. Синодъ, въ заседанието си на 13 т. м., като разгледа излѣзлитѣ до сега броеве отъ горното списание, намѣри, че то заслужава пълно насърчение, одобри го и реши да се препоръча на епархийскитѣ началства.

Като Ви съобщаваме горното, приканваме Ви да наредите потрѣбното еднорийскитѣ свещеници въ Богодарованата Ви епархия да препоръчатъ списанието на православнитѣ християни, да абониратъ децата си за него.

Препоръчваме се и пр.

Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ:

† *Видинский Неофитъ.*

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

Миналиятъ понеделникъ въ аудиторитѣ на Държавния университетъ е станала кървава схватка между студенти националисти и лѣвчари. Има нѣколко тежко и леко ранени.

Италия. Въ английския печатъ сж проникнали слухове, че и Италия, подобно на Германия, се готви да напусне Обществото на народитѣ и конференцията за обезоръжаването.

Германия. По случай блѣскавата изборна победа на Хитлеръ, правителството реши да освободи много политически затворници.

Съединенитѣ Щати презъ миналата седмица официално признаха Съветска Русия и възобновиха съ нея дипломатическитѣ сношения.

Парижъ, 23 ноемврий (Б.Т.А.). Днесъ въ 9 ч. вечерята въ голѣмата концертна зала „Гаво“ г. Едуардъ Ерио държа голѣма сказка за България.

I. У насъ.

Откриване на жел.-пътната линия Пловдивъ—Карлово. На Арахангеловденъ, 21 т. м., се откри тържествено новата желѣзопътна линия Пловдивъ—Карлово. Следъ краткъ водосветъ на гара Филипово (Пловдивъ), извършенъ отъ Негово Високопреосвещенство св. Пловдивския митрополитъ г. Максимъ, Негово Величество Царьтъ е разрѣзалъ лентата и е обявилъ линията за открита. А въ самия гр. Карлово, следъ пристигане на влака, е билъ отслуженъ благодарственъ молебенъ отъ Високопреосвещени Максима, на който сж присѣдствували Тѣхни Величества Царьтъ и Царицата, Тѣхни Царски Височества князь Кирилъ и княгиня Евдокия, министъръ-председателъ г. Н. Мушановъ, г. г. министритѣ Ст. Костурковъ и Ст. Стефановъ, бивши министри, официални лица и многохиладенъ народъ отъ града и околията.

Праздникътъ на полицията. На 21 т. м., Арахангеловденъ, бѣ отпразднуванъ тържествено патронниятъ праздникъ на полицията. По тоя случай на площада „Св. Александъръ Невски“ бѣ осветено новото знаме на полицията, а следъ това бѣха отслужени панихида за падналитѣ полицаи при изпълнение на служебния имъ дългъ и молебенъ за живитѣ отъ Негово Високопреосвещенство св. Софийския митрополитъ г. Стефанъ, въ съслужение на многобройно духовенство Присѣдствуваша на тържеството г. г. министритѣ, начело съ министъръ-председателя г. Н. Мушановъ, официални лица, всички окржни управители, полицаи отъ всички столични участъци и многоброенъ народъ.

40-годишенъ юбилей на В. Узуновъ. На 20 т. м. е била чествувана, въ интименъ кръгъ отъ приятели, почитатели и общественици, 40 годишната писателска и 30-годишната писателска и обществена дейностъ на писателя г. Василь Узуновъ, дългогодишенъ

учителъ въ Софийската духовна семинария и сътрудникъ на „Църковенъ вестникъ“. Негово Величество Царятъ е благоволил да награди честития юбиларъ съ орденъ „за гражданска заслуга“ IV ст. съ корона.

Отпуснати стипендии. Св. Синодъ е одобрилъ решението на учителскитъ съвети, съ което се отпускатъ стипендии на новопостъпилитъ ученици въ I класъ. а) *Софийска духовна семинария:* Дерменджиевъ Кр. Стояновъ и Мануиловъ Ал. Гоцевъ — цѣли стипендии, и Бояджиевъ Огнянъ Димитровъ, Горановъ Никола Са-вовъ, Лазаровъ Мирчо Симеоновъ, Стоевъ Никола Ангеловъ, Станковъ Любенъ Боневъ, Костадиновъ Георги Давидковъ и Пулевъ Руси Стояновъ — по половинъ стипендия. б) *Пловдивска духовна семинария:* Бабачевъ Константинъ Георгиевъ — цѣла стипендия, и Стояновъ Йорданъ Трифоновъ, Ганчо Вѣчковъ, Даскаловъ Ганчо Николовъ, Василевъ Петко п. Василевъ и Докторовъ Стоянъ Николовъ — по половинъ стипендия.

Одобрени кандидатури. Св. Синодъ е одобрилъ кандидатуритъ на следнитъ кандидати за свещеници: 1) Нешо Диковъ Нешевъ за Изворъ-Махленската енория, Кулско. 2) Константинъ Антоновъ Йордановъ за Църваричката енория, Кюстендилско.

Пенсионирани свещеници. Св. Синодъ е решилъ да бждатъ освободени отъ енорийска служба, съ право на пенсиониране, следнитъ свещенослужители: 1) Свещеникъ Стоянъ Златановъ отъ с. Ширбаново, Петричко. 2) Свещеникъ Цѣтко п. Михайловъ отъ с. Добриница, Разложко. 3) Свещеникъ Василий Тодоровъ отъ с. Видраре, Тетевенско. 4) Свещеникъ Василь М. Пенчовски отъ с. Богатово, Севлиевско.

Похвално решение. Управителното тѣло на Червеня крѣсть е решило въ училището за милосердни сестри да се преподава *въпроучение* по 2 ч. седмично. За преподавателъ е назначенъ г. Илия Цоневски, учителъ въ Соф. духовна семинария. Това решение радва всички църковници.

10-годишнина. По случай 10 години отъ откриването на Богословския факултетъ, на 26. XI. недѣля, 11 ч. сутринята, въ помѣщенieto на факултета — пл. „Св. Недѣля“ № 19, ще има скромно тържество.

II. Въ чужбина.

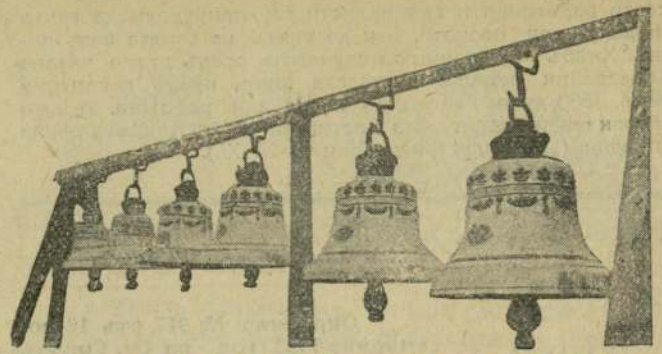
Архиерейскиятъ съборъ на *Сръбската* православна църква е изработилъ нови брачни правила, които влизатъ въ сила отъ 1. I. 1934 г.

„Еклизиа“ съобщава, че Московскиятъ митрополитъ Сергей е поискалъ отъ сръбския патриархъ Варнава да бжде посрѣдникъ между него и руската задгранична църква, възглавявана отъ митрополитъ Антоний. Митрополитъ Сергей заявявалъ, че членоветъ на Задграничния руски Синодъ сж напуснали епархиитъ си и незаконно искатъ да управляватъ руската църква, като сж организирани своя духовенъ центъръ съ чисто политически цели. Съ това тѣ нанасяли пакости на православнитъ въ Русия.

Доростолска и Червенска Митрополия. Бракоразводното писмо № 56 — IV — отъ 30 юний 1931 г., издадено на Стоянъ М. Бояджиевъ, отъ Разградъ, по бр. д. № 80/27 година отъ Доростолския и Червенски Епархийски Духовенъ Съветъ, е изгубено. Да се смѣта обезсилено и невалидно. № 5774. Русе 20. XI. 1933 год.

Отъ Митрополията.

Печатница Т. Т. Драгиевъ & С-ие—София

Камбани съ опредѣлени тонове работи

Благо Ив. Велегановъ -- Пловдивъ,

ул. Абаджийска № 30.

УДОСТОВѢРЕНИЕ.

Настоятелството на църквата „Св. Богородица-Благовѣщение“ въ гр. Станимака дава настоящето на **Благо Ив. Велегановъ** отъ гр. Пловдивъ въ увѣрение на това, че той достави на църквата четири камбани съ ясни и мелодични тонове: ми, до, солъ и до.

Председателъ: *Свещ. Ст. Филипъ.*

Станимака, 23. IV. 1933 год.

1—2905—1

Св. Синодъ на Българската Църква.

ОБЯВЛЕНИЕ № 6919. На 28 ноемврий т. г., съгласно обявлението № 6691 отъ 10 октомврий т. г., напечатано въ „Държавенъ вестникъ“, брой 185 отъ 17 ноемврий т. г., въ Канцеларията на Св. Синодъ ще се произведе търгъ съ тайна конкуренция за доставката на 1,000 (хиляда) кгр., изцѣло или на части, чистъ, ароматиченъ, първокачественъ таманъ за нуждитъ въ Царството.

Приблизителната стойностъ на предприятието възлиза на около 80,000 лева.

Търгътъ ще се открие въ 10 часа, а документитъ и предложенията ще се приематъ до 11 часа сжщия день.

За участие въ търга се изисква залогъ 5% отъ предложената цена, който, при възлага чето на търга, се допълня съ още 5% въ удостовѣрение на Българскитъ Народна или Земледѣлска или Кооперативна Банки.

Поемнитъ условия могатъ да се видятъ всѣки присжтственъ день отъ 17—18 часа въ Канцеларията на Св. Синодъ, гр. София, 18 ноемврий 1933 година.

1—2903—1

Отъ Канцеларията.

Св. Синодъ на Българската Църква.

ОБЯВЛЕНИЕ № 6918. На 28 ноемврий 1933 година, съгласно обявлението № 6820 отъ 15 ноемврий 1933 год., напечатано въ „Държавенъ вестникъ“, брой 185 отъ 17 ноемврий т. г., въ Канцеларията на Св. Синодъ ще се произведатъ за втори пътъ следнитъ търгове съ тайна конкуренция за отдѣване на предприемачъ доставкитъ на:

1) 16,000 кгр. чистъ, жълтъ, първокачественъ, анадолски членевъ оськъкъ съ приблизителна стойностъ 1,660,000 лева и

2) 10,000 кгр. чистъ, жълтъ, първокачественъ, анадолски членевъ оськъкъ съ приблизителна стойностъ 1,000,000 лева.

Търговетъ ще се откриятъ въ 10 часа, а документитъ и предложенията ще се приематъ до 11 часа сжщия день.

За участие въ търговетъ се изисква залогъ 5% отъ предложената цена, който, при възлага чето на търга, се допълня съ още 5% въ удостовѣрение на Българскитъ Народна или Земледѣлска или Кооперативна Банки.

Поемнитъ условия могатъ да се видятъ всѣки день отъ 17—18 часа въ Канцеларията на Св. Синодъ, гр. София, 18 ноемврий 1933 година.

1—2904—1

Отъ Канцеларията.